

РЕШЕНИЕ

№ 1103

гр. Варна, 29.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ ТО, в публично заседание на първи октомври през две хиляди двадесет и пета година в следния състав:

Председател: Мария К. Терзийска

Членове: Диана К. Стоянова
Елина Пл. Карагъзова

при участието на секретаря Албена Ив. Янакиева
като разгледа докладваното от Мария К. Терзийска Въззивно гражданско дело № 20253100501636 по описа за 2025 година

за да се произнесе, взе предвид следното

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на В. Г. С., чрез адв. К. Т., срещу Решение № 1672/13.05.2025г., постановено по гр. дело № 8967/2024г. по описа на ВРС, 46 с-в.

Според жалбоподателя решението е неправилно, поради допуснато нарушение на съдопроизводствените правила и неправилно приложен материален закон от първоинстанционния съд. По-конкретно, изразява несъгласие с изводите на съда, основани на заключението на вещото лице по допуснатата и приета СТЕ, което своевременно е оспорил. Твърди, че никога не е оперирал активно с банковите си сметки, които притежава като физическо лице – потребител. Захранването им се е осъществявало чрез АТМ, а личните му средства са използвани посредством банкова карта и от създаването им не е извършвал преводи с нея. Твърди, че съдът не е съобразил, че процесните банкови сметки мигрират от KBC Online Bulgaria в OVB Mobile, които са различни приложения, представени от различно от ответника лице. Счита, че е налице бездействие от страна на банката след извършване на процесната неразрешена трансакция да възстанови незабавно сумите. Не е съобразено според жалбоподателя и това, че в приложената от ответника таблица има различни данни и устройството, от което е наредена порочната трансакция не е собственост на ищеца, респективно той никога не е боравил с него. В тази връзка счита, че промяната на паролата на профила му в приложението за мобилно банкиране на следващия ден, след посещение в клон на банката, не означава, че е липсвало притеснение от негова страна относно средствата, с които разполага. Констатацията на съда, че ищецът има успешни входи в системата не е съобразена с обстоятелството, че той е осъществявал влизане в

профила си като юридическо лице, т. е. достъпвал е само фирмените си сметки. Личните му сметки са достъпвани единствено и само от неидентифицирано устройство. На тези и други основания, моли за отмяна на решението и уважаване на иска. Претендира разноски и за въззивното производство.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК въззиваемата страна „ОББ“ АД, чрез адв. С. С. депозира отговор на въззивната жалба, с който излага становище за правилност на обжалваното решение. Твърди, че оспорваната трансакция е автентична. Счита заключението по допуснатата и оспорвана от ищеца – въззивник СТЕ за обосновано, пълно и ясно по подробни съображения. Не твърди изрично, че клиентът е извършвал банкови преводи от личните си сметки, но когато същият е достъпвал дружествените си сметки след 27.05.2024г. задължително е преминавал през интерфейс, в който сметките на ФЛ също са видими, вкл. салдото по тях. Оспорва да е налице бездействие от страна на банката след извършването на процесния превод. Счита за ирелевантни твърденията на въззивника, свързани с поведението му след посещение в клон на банката. Противопоставя се на твърденията, че сметките на ищеца са достъпвани от неидентифицирано устройство. Моли за потвърждаване на обжалваното решение и присъждане на разноски за въззивното производство.

В съдебно заседание въззивникът, чрез надлежно упълномощен адвокат, моли за отмяна на първоинстанционното решение и уважаване на предявения, по реда на чл. 79, ал. 1 ЗПУПС осъдителен иск.

Становището на въззиваемата страна, изразено в съдебно заседание чрез проц. представител, е за потвърждаване на решението на ВРС като правилно, законосъобразно и в унисон със събраните по делото доказателства.

Съдът, след като прецени, че е сезиран с редовна и допустима за разглеждане жалба, подадена от лице, легитимирано чрез правен интерес от обжалване акта на ВРС и като съобрази доводите на страните, приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Обжалваното решение на ВРС е валидно и допустимо, поради което и съдът е ограничен при преценка законосъобразността на акта от доводите, развити в жалбата.

Пред ВРС е предявена осъдителна претенция с правно основание чл. 79, ал. 1 ЗПУПС за сумата от 8400.46 евро, с легова равностойност 16429.06 лв., от В. Г. С., против „Обединена Българска Банка“ АД, която сума представлява стойността на извършена на 27.05.2024 г. неоторизирана /неразрешена/ банкова платежна операция и преводни такси от неговата банкова сметка с IBAN: *****, с посочен получател V.S., с IBAN: *****, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба в съда - 16.07.2024 г. до окончателното ѝ изплащане.

Ищецът сочи, че, гореупоменатата трансакция от 27.05.2024г. е неразрешена платежна операция, по смисъла на чл. 70, ал. 1 ЗПУПС. Твърди, че на тази дата е извършен неоторизиран превод за сумата от 8400 евро от неговата сметка, без негово знание и съгласие, както и че не е получавал SMS за потвърждение на операцията. Излага, че непосредствено след това, посетил банков офис и депозирал жалба – рекламация, в която заявил, че на 27.05.2024 г. е бил направен валутен превод от неговата сметка по друга сметка, на стойност 8400 евро, като този превод е неоснователен и не е направен от него

като титуляр на сметката. Поддържа, че отправил искане транзакцията да бъде сторнирана и сумата да му бъде възстановена по неговата банкова сметка, като по това искане, ответникът отговорил, че е изпълнил коректно и в цялост платежните инструкции, приложими при нареждането, считайки оспорената платежна операция за разрешена и оторизирана. Ищцовата страна намира, че е спазила всички задължения за сигурност и не е предоставяла достъп до данните си на трето лице. Моли съдът да приеме, че транзакцията е неразрешена и да осъди Банката да възстанови сумата.

Ответникът „ОББ“ АД оспорва предявения иск като неоснователен. Поддържа, че оспорената от ищеца платежна операция е автентична и извършена лично от него чрез приложението OBV Mobile от познато устройство и мрежа. Според Банката, електронният подпис, използван при онлайн и мобилно банкиране, има силата на саморъчен подпис съгласно ЗЕДЕУУ и Общите условия на Банката. Сочи съществуването на възможност ищецът да е бил въввлечен в криптоинвестиционна схема или да е действал недобросъвестно с цел неоснователно обогатяване. Банката твърди и, че след процесната операция ищецът е извършвал многобройни успешни влизания и преводи, което потвърждава нормална употреба на системата. Ответното дружество оспорва твърдението за липса на SMS авторизация, като се изтъква, че тази функция е отпаднала след миграцията от „Райфайзенбанк (България)“ ЕАД към „Обединена Българска Банка“ АД, а потребителят е приел новите Общи условия през септември 2023г. Моли искът да бъде отхвърлен като неоснователен, тъй като платежната операция е извършена законосъобразно и по надлежния ред.

Разгледана по същество въззивната жалба се явява неоснователна, при прието за установено следното от фактическа и правна страна:

С нормата на чл. 79, ал. 1 ЗПУПС е уредена отговорността на доставчика на платежни услуги за неразрешени платежни операции, като е предвидено в случаите на неразрешена платежна операция, доставчикът да възстанови на платеца незабавно стойността на неразрешената платежна операция, както и когато е необходимо, да възстанови платежната сметка на платеца в състоянието, в което тя би се намирала преди изпълнението на неразрешената платежна операция.

Няма спор пред първата инстанция, както и липсват оплаквания във въззивната жалба, че „ОББ“ АД е правопреемник на „Кей Би Си Банк България“ АД, със старо наименование „Райфайзенбанк /България/“ ЕАД; че в процесния период ищецът е ползвател на платежни услуги, предоставяни от „ОББ“ АД, включително и по сметка *****, с титуляр В. Г. С.; че оспорената платежна операция от 27.05.2024 г., възлизаща на стойност 8400.46 евро – валутен превод, е действително извършена; че процесната платежна операция от 27.05.2024 г. е надлежно осчетоводена.

Не е спорно между страните по делото, а и се установява от представената по гр.д. № 8967/2024 г. жалба – рекламация от 10.06.2024 г. (намираща се на л. 9), че ищецът е заявил пред Банката, че направеният на 27.05.2024 г. валутен превод на стойност 8400 евро, с посочен получател V.S., не е направен от него, поради което обстоятелство е поискал сумата да бъде сторнирана и да бъде възстановена по сметката му.

Основното спорно обстоятелство пред въззивната инстанция е представлява ли така извършеният чрез онлайн банкиране превод на парична

сума от банковата сметка на ищеца по банковата сметка на получателя „неразрешена платежна операция“, по смисъла на чл. 79 ЗПУПС.

Съгласно легалната дефиниция, дадена в т. 31 от ДР на ЗПУПС "Платежна операция" е действие, предприето от платеца или от негово име или от получателя, по внасяне, прехвърляне или теглене на средства, независимо от основното правоотношение между платеца и получателя.

В разпоредбата на чл. 70, ал. 1 от ЗПУПС, е уредено, че платежната операция е разрешена, ако платецът я е наредил или е дал съгласие за изпълнението ѝ. При липса на съгласие, платежната операция е неразрешена. Разрешението от платеца се дава преди изпълнението на платежната операция или ако е уговорено между платеца и неговия доставчик на платежни услуги - след изпълнението на операцията – ал. 2 на същата разпоредба. Съгласно ал. 3, съгласието за изпълнение на платежна операция или на поредица от платежни операции се дава по ред и начин, уговорени между платеца и неговия доставчик на платежни услуги.

В конкретния случай, (видно от приобщеното на л. 15 – л. 18 от първоинстанционното дело) Искане – Договор за издаване на дебитна карта и предоставяне на банкови услуги за физически лица за клиентски № 047407) между платеца и доставчика на платежните услуги – „РайфайзенБАНК“ АД (с правопреемник ответната банка), е налице изрично договаряне за извършване на банкови операции онлайн, чрез мобилно устройство (за посочен телефонен номер +359887330241, за който не се спори, че представлява собственият на ищеца такъв), за осъществяването на които, системата на Банката се достъпва не от банков служител, въз основа на отправено лично искане от потребител, който се е явил лично в банковия офис, а се достъпва от самия потребител, от негово собствено мобилно устройство, чрез специално създаден от банката профил в системата. На 04.09.2023 г. от ищеца е подписана и декларация за запознаване с ОУ на „ОББ“ АД за платежни сметки и услуги, безконтактни дебитни карти и KBC Online Bulgaria за физически лица (л. 64 по делото на ВРС). Релевираното във въззивната жалба оспорване, че от представеният документ декларация от 04.09.2023 г. (намираща се на л. 64 от гр.д. № 8967/2024г. по описа на ВРС) не се установявало ищецът да е бил запознат и съгласен с Общите условия е неоснователно. На първо място, такова оплакване изобщо не е било направено от въззивника в първоинстанционното производство (доколкото това писмено доказателство е било представено от въззиваемата страна още с отговора на искова молба), а се заявява за пръв път едва с въззивната жалба, поради което от една страна предприетото оспорване е преклудирано. На следващо, така заявеното от въззивника оспорване не се споделя, доколкото декларатор на документа е именно физическото лице В. Г. С., като същият е приел и се е съгласил с Общите условия за услугите за **физически лица**, които му се предоставят от „Обединена Българска Банка“ АД.

Във връзка с установяване видът на процесната банкова/платежна операция, пред Районен съд – Варна е била допусната и изслушана съдебно – техническа експертиза (намираща се на л. 136 – 158 от гр.д. № 8967/2024 г. на ВРС), чието заключение настоящият съдебен състав кредитира като компетентно и подробно мотивирано, изготвено след запознаване с материалите по делото и извършване на необходимите справки при ответното дружество, отговорите на което намира за ясни и изясняващи предмета на делото. Депозираното заключение не поражда съмнение за неговата

правилност, нито са налице противоречия и неясноти. Възраженията на жалбоподателя по обективността и правилността на експертизата са релевирани извън съответните процесуални срокове, отделно заключението не противоречи на останалия доказателствен материал ценен в неговата съвкупност.

Така, според експертизата, при първоначална инсталация на приложението OVB Mobile, се създава вграден софтуерен токен, обвързан с конкретно устройство и потребителски профил. За активацията му са необходими: потребителско име и парола (знание); еднократен SMS код на регистриран телефон (притежание). Приложението може да е активно само на едно устройство, като при нова инсталация, старото автоматично се деактивира (като в случая, активното устройство е това на клиент, с телефонен номер +359887330241, тоест този на ищеца).

От заключението се установява също, че Банката използва система IBM Trusteer, която генерира уникален идентификатор на устройството (Device Machine ID). При процесната операция идентификаторът съвпада с този на активното устройство на клиента, респективно използваното от ищеца. Анализът на данните, съхранявани при банката сочи, че В. С. е активирал OVB Mobile три пъти: 30.05.2022 – 22.08.2022 г.; 22.08.2022 – 19.06.2024 г. (периодът, в който е извършена процесната операция) и 19.06.2024 г. – нова активация след оспорване, със същия телефонен номер. Според заключението, процесната платежна операция е извършена чрез OVB Mobile и потвърдена чрез софтуерния токен. Експертът установява, че операцията е наредена от IP адрес *****, от който ищецът имал предишни, неоспорени преводи, а Банката разполага със системни логове, удостоверяващи авторизацията. Транзакцията не се дължи на техническа повреда или друг недостатък в услугата, предоставяна от банката.

Времево, спрямо датата на подаване на оспорването на 18.06.2024 г., специалистът е констатирал, че ищецът има 9 успешни входа в OVB Online; 6 успешни входа в OVB Mobile; 26 неоспорени превода през сметка на регистрирано дружество, като за да достъпи последната задължително първо преминава (вижда) през личната си сметка на ФЛ. След втория оспорен превод, клиентът получава нова парола, но я сменя едва на следващия ден, когато реализира и нова активация. Експертът заключава липсата на данни клиентът да е бил обект на “фишинг атака”, доколкото не е била засечена нова активация, която би създавала нов токен. В тази връзка следва да се отчете и изложеното в заключението, че фишинг би бил възможен само при предоставяне на персонализирани средства за сигурност (потребителско име, парола, токен код и др.), които ищецът отрича да е поверявал на трети лица. Експертът сочи, че поведението на ищеца (сам нарежда сума; не изпразва всички сметки; забавя реакцията) съответства на типичен случай на инвестиционна измама, тъй като страната не е блокирала незабавно дигиталните канали. Това поведение, вещото лице счита за нехарактерно при неоторизиран достъп.

Съгласно заключението на вещото лице, салдото преди процесния превод, възлиза в размер на 8517.62 евро, а след него, в размер на 117.16 евро. Посочено е, че на 09.08.2023г. Банката е публикувала уведомление с линк към Общите условия за платежни услуги на физически лица (в сила от 09.10.2023г.) на своята официална страница.

По несъмнен начин по делото се установява, че банковата операция е

била извършена от приложението OVB Mobile, потвърдена чрез вградения в приложението софтуерен токен, по уговорения между страните начин за нареждане и потвърждаване. Предоставеният от системата IBM Trusteer (уникален електронен идентификатор на устройство) съответства на този, с който е била наредена процесната платежна информация. Съвпадение е налице и по отношение на IP мрежата, от която е наредена оспорената платежна операция, доколкото е констатирано със СТЕ, че е същата, от която въззивникът е осъществявал минали платежни операции (неоспорени от негова страна). Отделно от това, настоящият съдебен състав намира, че за ищеца е липсвала каквато и да е пречка да посети незабавно офис на Банката, където лично да заяви блокиране на създадения профил за онлайн банкиране. Такова поведение от страната не е предприето.

Поради героизложеното, налага се извод, че процесната банкова операция не е по естеството си неразрешена платежна операция по смисъла на чл. 79, ал. 1 от ЗПУПС, тъй като същата е извършена по онлайн канал, след изпълнена процедура по идентификация на наредителя, която съответства изцяло на уговореното между страните, съобразено с изкисванията на чл. 100 ЗПУПС, а именно: знание – за паролата за достъп до профила, която е създадена от потребителя и е известна и достъпна само нему и притежание – на телефон с номер, посочен предварително, с оглед осъществяване на платежни операции онлайн.

Приемането, че при изпълнение на всички условия за идентификация и липса на основание за съмнение Банката следва да откаже извършване на платежната операция, означава да се обезсмисли онлайн банкирането, при което по дефиниция не е налице яснота относно персоналитета на лицето, което прави волеизявление за извършване на платежната операция.

Няма как, без да е установено по делото, че е имало "фишинг атака" или засягане на оспорената транзакция от техническа повреда, респективно друг недостатък в услугата, предоставяна от Банката на сметката, да се приеме за доказано, че наистина ответникът недобросъвестно и в нарушения на правилата за защита, е извършил нареждания без съгласие или знание, респективно потвърждаване от клиента.

Ето защо, за Банката не е имало основание да откаже изпълнението на платежната операция, по смисъла на чл. 9 от Наредба № 3 от 18.04.2018г. за условията и реда за откриване на платежни сметки, за изпълнение на платежни операции и за използване на платежни инструменти.

Предвид гореизложеното, настоящият състав намира оплакванията на въззивника относно порочността на съдебния акт за неоснователни.

Що се отнася до показанията на свидетеля К.В., допуснат в полза на ищцовата страна, те не биха могли да обосноват изводи, различни от горните, доколкото им липсва основно качество на свидетелските показания – тяхната непосредственост, тъй като представляват преразказ на казаното от ищеца В. С., а не преки впечатления на свидетеля от релевантни за спора факти.

По изложените съображения, решението на първата инстанция, като постановено в съответствие с процесуалните правила и приложимия материален закон, следва да бъде потвърдено изцяло.

По разноските:

При този изход на спора, разноски се следват само на въззиваемата

страна за адвокатско възнаграждение по представен списък по чл. 80 от ГПК и доказателства за извършени разходи. От насрещната е релевирано своевременно възражение за прекомерност за горница над минимално предвидения по Наредба № 1/2004 г. В случая, претендираното адвокатско възнаграждение от страната, в размер на 2254.42лв. (с ДДС) съответства на минимума по чл. 7 ал.2, т.3 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа, поради което и по-подробни аргументи по възражението, не са необходими от страна на съда.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло решение № 1672/13.05.2025г., постановено по гр.д.№ 8967/2024г. по описа на ВРС.

ОСЪЖДА В. Г. С., ЕГН *****, гр. Варна, да плати на „Обединена Българска Банка“ АД, ЕИК 000694959, гр. София сума от **2254.42 (две хиляди двеста петдесет и четири и 0.42) лева с ДДС** разноски за процесуално представителство в производството пред ОС Варна, на осн. чл. 78, ал. 3 от ГПК.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен касационен съд в едномесечен срок от получаването му от страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____